

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce
Posudek - Závěrečná práce - CZV

Student: Bc. Barbora Zelinská

Obor: ČJ – předš.ped.

Název práce v českém jazyce: Vztah rodičů současných předškoláků k dětské knize

Název práce v anglickém jazyce: Relationship between the parents of pre scholars to the children book

Vedoucí práce: doc. PhDr. Ondřej Hník, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Lucie Zimová

V teoretické části se Barbora Zelinská zabývá především předčtenářskou gramotností a jejímu postavení v předškolním vzdělávání, dále pak podporou čtenářství v rodině a její součinnosti s mateřskou školou a v neposlední řadě typologií a specifiky literatury pro předškolní děti. Tento oddíl je psán s ohledem na následující výzkumnou část a chtěla bych vyzdvihnout jeho výbornou stylistickou úroveň.

V praktické části si diplomantka stanovila jasné cíle, kterých se držela i při tvorbě otázek k dotazníku (formulář dotazníku viz příloha). Zajímavé zde bylo také její zamyšlení se nad původním záměrem (role ceny při výběru knihy), který ale nakonec nerealizovala. V této části velice oceňuji především citlivou interpretaci sebraných dat a pisatelčino uvažování v kontextech. V rámci první otázky zabývající se kritérii, podle kterých rodiče vybírají knihu pro své dítě, pozitivně hodnotím šestistupňovou škálu kritérií, kterou studentka vytvořila (s. 53-4). Barbora v této části velice trefně reflektuje to, jaký vliv má povinná (doporučovaná) literatura ve škole na osobní vztah ke knize (s. 56-7). Je si vědoma toho, že objektivně stanovená literatura odebírá čtení jeho intimitu a subjektivnost. Diplomantka navrhuje vrátit do škol svobodu v tom, co děti čtou (vlastní selekce čtenáře). Za pozitivní považuji to, že z výzkumu vyplývá, že názor učitele MŠ na výběr knihy má pro rodiče velkou váhu (větší než např. reklama, ale menší než doporučení blízkého okolí). V souvislosti s tím pisatelka hovoří o zodpovědnosti, autoritě a kompetencích učitele jako důležitých faktorech jeho práce, které mají vliv na přisuzování vyšší prestiže učitelskému povolání ze stran rodičů. Druhá otázka v dotazníku zjišťovala úroveň důležitosti výtvarného a grafického zpracování i literárního obsahu. Zde diplomantka dobře upozorňuje na to, že rodiče zřejmě odpovídali také v závislosti na tom, zda knihy dětem předčítají nebo je kupují dětem k samostatnému prohlížení. Třetí výzkumná otázka zjišťovala vliv umělecké hodnoty knihy jako celku na její koupi. Zde diplomantka reflektuje, jak je problematické definovat umělecky hodnotnou knihu a zamýšlí se nad relativitou pojmu „hodnoty“ a nad samotným hodnocením literárních děl. V další části se Barbora zabývá interpretací vybraných odpovědí.

Především pak zohledněním názoru dítěte na kupovanou knihu, argumentem čtivosti knihy (vztažené k osobě rodiče) a vybíráním knih na doporučení odborníků (vliv knihkupců, knihovníků a knihoven).

Návratnost dotazníků byla vysoká, což diplomantka zajistila tím, že výzkum realizovala v MŠ, kde sama působí a také tím, že respondenti jej vyplňovali přímo na místě. Za velice zdařilý považuji samotný závěr práce, ve kterém diplomantka shrnuje závěry jak teoretické, tak praktické části a navrhuje možná východiska pro další výzkum. Barbora bezpochyby splnila veškeré cíle, které si stanovila, a proto považuji její práci za nadstandartní a doporučuji ji k obhajobě.

V Praze dne 1. 9. 2015

PhDr. Lucie Zimová